

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošte prejemanu ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.50
Pol leta 0.80
Četrt leta 0.40

Pri oznanilih in prav tako pri „*posilnicah*“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 kr. v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici, blizu „treh kron“, na starem trgu; in nunski ulici; v Trstu v tobakarnici: Via della caserma št. 3. in v Ajdovščini pri trgovcu g. Dolencu.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soča“ na Korenjski v Stični - vi. hiši št. 10 II. nadst.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri uredništvu.

Kmetovalci! pomagajmo si sami in osnujmo si pomočne zavode.

Kaj pomaga vedno tožiti. Zastonj se propada-joči srednji kmetijski stan ozira po odrešeniku, zastonj upa dobiti pomoči od merodajnih krogov, kateri, če imajo tudi sedaj dobro voljo, le prepočasi delujejo; kajti ogromna večina malih kmetijskih posestnikov je čez in čez zadolžena in le hitra pomoč zamore še kaj zdati.

Iščimo si rešilo med nami samimi! Bidek izrek, bo ugovarjal mnogokater kmetovalec. Kako pač, če nas revščina tako tare. Ne obupaj, ampak deluj, to mora naše geslo biti. Združujmo se in ustanovimo si na medsebojnosti slonečo kmetijsko posojilnico, kakoršnih je uže več po slovenskih pokrajinah, in katere jako blagodejno vplivajo na blagostanje dotičnih kmetovalcev. Naj le omenjam kmetijske posojilnice v Št. Jakobu v rožni dolini na Koroškem, katera ima jako omejen delokrog le za dotično okolico in vendar je uže v 9 letih obstanka — tako mi blagovoljno poročla prebivši Koroški rodoljub gosp. Dr. V. Janežič — ta posojilnica imela uže nad dva milijona prometa in je mnogim kmetom ohranila posestva, iz katerih bi bili gotovo prognani, ker padli bi oderuhom v last, in iz teh rok ne bi se zamogli več rešiti. Denarne zadruge so za naše revno kmetijsko ljudstvo naj večje potrebe.

Res je, da imamo hranilnice, iz katerih zamore posestnik dobivati posojila; pa koliko, na kak način, in s kolikimi težavami in stroški in kedaj? Kolikokrat mora nujno dobiti malega posojila. Ne kaže mu skoro, tudi ko bi imel vse pogoje, na podlagi katerih hranilnice izposojujejo, da bi šel v hranilnico, kajti ta zahteva komisijo, ki dokaj stane, potem so notarski stroški, koleki itd. veliki, in če gre dobro, poteče več mesecev, predno pride do denarja.

Kam bi prišel trgovec, obrtnik, ko bi ne imel hitrejših poti za izposojilo. In prav tako se mora tudi kmetovalcem pridobiti ustanov, katere mu izposojujejo naglo male zneske, ker le tako se reši iz oderuških rok. Govoril sem uže z možmi, o tej zadevi in dobil v odgovor, da po hranilnicah vendarle morejo posestniki dobivati pomoči.

Takim kličem na pamet, dragi, kaj pa bo tisti storil, ki ima morda uže na posestvu kak dolg, ki morda le 1/3 vrednosti dosega? Takemu hranilnica ničesar ne da. Pošten je, delalen, razumen možak, od katerega se sme zatrdno pričakovati, da se bo rešil

iz dolgov; le slaba letina ga je dovela, da je prišel v zadrego in s par stotaki bi se mož rešil iz zadrege, ter v dobri letini povrnil tudi te.

Zastonj išče pomoči pri tem in onem, hranilnice ga ne uslišijo, ker nima čiste zemljiščne knjige, in kam zapade ubogi mož? Oderuhu v last, ki mu izposodi prošni denar, pa po silno visocih obrestih, kakor je sploh le predobro znano.

Ako Božja milost zopet dobro letino podeli, je ta mož res nekaj prihranil, pa moral je ogromne obresti dati od izposojenega kapitala in zopet je suh ter, če ga zadene zopet kaka sila, zateči se mora k oderuhu, tako da prav za prav za oderuha dela, on sam pa se nikdar ne more opomoči.

Tako je, in ne bojim se to trditi, če tudi v nemilost pri enem ali drugem padem. Kdor ljubi svoj narod in posebno kmetijski stan, naj govori odkritosrečno in deluje, da ga rešimo iz rok neusmiljenih oderuhov. Res je visoka vlada proglasila postavo proti oderuštvi, pa še je dovolj vratice, skoz katere zamore oderuh se splaziti, in če drugače ni, saj se lahko zneni z dolžnikom, da mu bo od izposojenega denarja toliko pšenice, toliko vinčka itd. dal, in ali ni tu pogostoma slišati, da so take naturalne obresti tako visoke, da znašajo do 50%. Za Boga, kako se bo kmet rešil, saj mu ničesar ne ostaja za prodaj potem!

Predno preidem na stvar samo, naj navajam še nekatere slučaje, ki glasno govoré za silno potrebo posojilnic na osebni kredit.

Kmetijski posestnik je prepričan, da bi se žepljanjem trt ohranil si vendimo; ni ga groša pri hiši. Zopet drug zatrdno vé, da bo cena žitu in drugemu pridelancu blaga čez nekoliko mesecev zdavno narasla. Tretji vé, da brez gnoja je vse zastonj, res vspešno obdelovati polje, prepričan se je, da s pepeljem travnika bi dokaj več in žlahejšega sena pridelal. Novih travnikov sploh ne more kupiti, vedno mu pomanjkuje krme, in prav z gnojenjem travnika bi si zamogel pomagati; saj v živinoreji ima dandanes ne le hribski, ampak tudi plaavjski posestnik svojo zaslombo, ne pozabivši, da od živine se dobiva gnoj, ki je os, krog katere se celo poljedelstvo vrti. Brez gnoja tudi trte ne rodé dovolj, z gnojem se posepsi rodovitnost sadnih dreves itd. Zopet je nek posestnik, ki bi rad vpeljal v svoj hlev več živine, ali morda boljšega, bolj mlečnega plemena, ker mleko lahko po dobri ceni prodaja, ker je blizu mesta ali kakih tovarnic itd. Zastonj je mož prepričan o veliki koristi, ni mu mogoče vresničiti temeljite svoje želje,

ako ne mara izročiti se oderuhu. Ko bi pa imel kak denarni zavod, kder bi si izposoditi mogel nekoliko denarja po poštenih nizkih obrestih, kupil bi si par krav, ud teh dobival obilno mleka, in če bi tudi ne mogel takoj povrnuti izposojila, plačal bi brez težave obresti. Drugi bi jeseni za nakup žvepla ali pepela za senočet itd. povrnil izposojilo, ker je pridelal več vina, oziroma več sena. Pa kam bi zašel, ko bi hotel še več enakih slučajev navajati; saj treba le čutiti, kaj se med narodom godi. Kmetovalci morajo tedaj posnemati obrtnike, ki so se z ustanovami denarnih pomočnih ali podpornih zavodov opomogli.

Koliko se zamore doseči z družinimi možmi in v pravi edinstvi, nas naj nasleduj resnični dogodjaj učí.

V „Rochdalu“ na Angleškem so živeli prav revni tkavci. L. 1843 so se nekateri združili in se posvetovali, kako bi se zamogli iz tolike revščine in bede rešiti. Hoteli so z malimi svotčami, katere so si pristradali, začeti na lastno roko ustanoviti kupčijo s platnom. Sklenili so vplačevati vsak teden po 6 krajercjev v družbino blaginico. Pristopilo je v to zadruge 12 tkalcev. Privedila so se pravila, katera so določevala, da morajo družniki toliko časa vplačevati, da vsakterega vplačilo zneso 1 šterling (blizu 10 gld.) Ko bo toliko kapitala skupaj, ima se družbinsko delovanje pričeti in sicer s tem, da naj prvo skupno vkupujejo razna jedila, tako da po nižji ceni živeti morejo. Njih pravila so imela tudi določbe, da družba skrbi za priredbo stanovanj za revne tkalce itd. L. 1845 je družba uže 74 udov štela in imela glavnico od 2000 goldinarjev. Priskrbeli so si skupno družbinsko mesnico, katera jim je jako koristila, kajti dobivali so meso po nizki ceni, in mesnica jim je še dobička donasala, katerega so pa porabili za ustanovo posebne šole, v kateri so svoje otroke učiti dajali. L. 1867 je ta družba velikansko uže razvila, kajti ima v mestecu „Rochdale“ svojo ulico, v kateri so vse hiše lastnina družabnikov, imajo svojo bralnico in knjižnico, svojo opravno uradnijo, prodajalnice za žito, inoko, kolonijalije, meso itd., imajo svojo krojačnico, čevljarjo, prodajalnice za blago, obleko. Pet mesnic imajo, v katerih se je v l. 1861, 539. 861 funtov mesa razprodalo. Vse te ustanove so lastnina družbe, katere glavnica je uže nad 1 milijon tolarjev, in s to si je ustanovila še lastni mlin in pekarijo ter konečno svojo družbinsko veliko tkalno tovarno! To je čisto gola resnica, in ta naj bi vendarle nas zdramil. Za Boga, zakaj moramo prav mi Slovenci pov-

LISTEK.

O strelovodih.

V preteklem poletju sem popotoval po srednji Istri sem ter tje in, kakor navadno, poizvedel in doživel različne dogodke, ki so nauj ali bolj zanimivi. Nekega dne — ako se ne motim, bila je nedelja — pridem v vas, ki stoji na hribcu in ponosno po nižji okolici gleda. Tamošnji gospod župnik ali piován, kakor Istrani pravijo, je jako prijazen, dober gospod, kateremu precej dobro gre in je s svojo osodo jako zadovoljen; zaradi tega pa je tudi življenja vesel in je ljubi, in ker je spoznal, da je njegova cerkva na hribu v veliki nevarnosti, kader hudourni oblaki po deželi strah in grozo širijo, in da tudi njemu nevarnost preti, ako je siljen v takem vremenu v cerkvi biti, prosil in nadlegoval je župana uže več let, da bi dal napraviti na zvonik strelovod. Ne vem, je-li župan sam prepričan bil o istinitosti našega plovana, ali se je bil uže naveličal vednih prošenj njegovih, ustregel je želji plovavani in nakupil strelovod, da bi cerkvo in župnika pred nasledki treska varoval. Toda strelovoda ni nastavil na zvonik, temuč, v županiji ga je v jako varčen kraj spravil. Tam je bil strelovod šest mesecev, a strela je bila hudomušna, in je tresčila med tem ravno tisti dan, ko sem pri-

šel jaz tje, v zvonik po maši, ko je bila cerkev v prazna. Strela je, se ve da poškovala le zvonik, ne pa fino skritega strelovoda, in gospod župan je imel veselje, da je bil strelovod nov, nepoškoovan, zvonik pa prav lepa razoran; potem — po toči namreč — je gospod župan pa prav hitro nepoškoovan strelovod na zvonik nataknil ukazal.

Tako se je godilo v Istri, pri nas pa nima strela prilike, da bi take burke uganjala; kajti naši župniki se — tako se mi vidi — malo zmenijo za strelo in strelovode, župani jih pa sploh ne kupujejo. Kdor bi pa mislil, da pri nas strele škode ne delajo, bi se jako motil. Naj pogleda zvonik v Prvačini, pa se bode prepričan, kolike obresti bi nesla matica, za strelovod izdana, ako bi si ga bila občina naročila, pa ne v županiji skrila ga, kakor nevedeni župan v Istri, temuč na zvonik nataknil velela. Pa tudi drugod, n. pr. v Oseku, Selu, itd. je strela hotela poprašati, ali je ljudem in gospodom duhovnikom o strelovodu kaj znano ali ne; tudi tamošnje zvonike je neholiko okrcala ter si pustila prostost, najbrž drugikrat nekoliko boj natančno ogledati si jih.

Ravno to pa, da strela dosti škode dela, me je napotilo, da o strelovodih nekoliko spregovorim, in sicer prav po domače in tako, da me bode lahko tudi oni razumel, ki o fiziki in elektriki do zdaj nič slišal ni.

Kušnje nas učé, da trešči iz strelonosnega oblaka navadno v ono stvar, ki je oblaku najbližja;

„navadno“ sem pisal in to zaradi tega, ker je mogoče, da bi treščile v drago bolj oddaljeno stvar. Ko bi bila n. pr. na vrhu poslopja, kateremu se tak oblak bližja, dva droga (2 kola ali dve palici) nasajena, eden iz železa, drugi pa iz stekla, in da bi bila oba enako dolga ali pa železni krajši od steklenega, bode treščila gotovo v železni, nikakor pa v stekleni. Iz tega se razvidi, da se strela po nekaterih stvaréh rajša v zemljo pomika nego po drugih, t. j. da nekatere stvari bolje strela vodijo nego druge. Prvim bi se lahko reklo, da so dobri, drugim slabi strelovodi. Take stvari, katere spadajo v prvo vrsto so: vse kovine, ruda, oglje, tekočine, vlažni zrak, vlažna prst, človeška in živalska trupla itd.; v drugo vrsto pa spadajo: steklo, svila, kavčuk, dlaka, novlažni zrak itd.

Iz tega pa lahko razvidiš, dragi čitatelj, da železen drog na vrh strehe tvojega poslopja prubit in s železnim pasom z zemljo vezan, mora nesrečo od tvojega poslopja odstraniti, ako se mu hudourni oblak bližja, kajti potem je oni drog vrh strehe ali vrh zvonika oblaku najbližja stvar in boljši strelovod nego vse stvari v bližini.

Toda, ko bi z vso močjo iz oblaka v taki drog treščilo, kakoršnega si gotovo uže tu ali tam po strehah videl, bi ne bila vselej nevarnost strele odstranjena; ali drog je špicast, in vsled tega manjša ali celo uniči moč strele, katere se po oblaku tvojemu poslopju bližja; tudi je na vrhu pozlačen, da bi ne-

sod zadnji biti, učimo se in delujemo, ako nam je mar postati veljaven narod, ki zamore, ker ne preboren, biti samostalcu in ne odvisen od drugih.

Združimo se tedaj kmetovalci in ustanovimo si lastno posojilnico, katera naj sloni na medsebojnosti družbenikov, ki vplačujejo malo vsoto v to družbo, iz katere v slučaju potrebe dobivajo po nagli poti izposojilo. Kaka naj bi bila pravila, po katerih naj bi se ravnale take posojilnice, bo naj hitreje jasno častitim bralcem, če jim podamo zgledna pravila *) Št. Jakobske kmetijske posojilnice, katere seveda se zamorejo našim krajnim razmeram primerno prirediti. Takih posojilnih kmetijskih zadrug bi po mojem mnenju treba bilo za Goriško deželo 4, oziroma 3 za slovenske okraje in sicer 1 v Gorici za Goriško okrajno glavarstvo, 1 v Sežani za Kras, 1 v Tominu za Tominsko okrajno glavarstvo. Ustanove naj vzamejo v roko gg. župani dotičnih okrajev po zgledu županov Ljubljanske okolice, ali pa tukajšnje narodno društvo „Sloga“, katera naj s tem pokaže, da ji je res mar za blagor naroda, kakor velevalo pravila tega društva, kolikor je nam znano. Sploh, kedor res ljubi kmetiki naš narod, naj deluje, da se uresniči ta prepotrebna ustanova, katera bo najhitreje pripomogla našim kmetiskim gospodarjem, ter jih rešila iz zadreg in oderuških rok.

Glavno jedro naj so posestniki sami, ki vplačajo male vloge n. pr. od 20 f., ki so potem kot deleži skupne glavnice, in od katerih dobivajo primerne obresti. Ker je pri nas denarna zadrega velika, zemljiščne knjige sploh še ne vrejene, bi lahko usvetovane posojilnice tudi od drugih izposojevale si večje zneske, saj bodo vendarle se našli še rodoljubi, ki rajši po enakih obrestih vlagajo svoj denar v tako kmetijsko posojilnico, kakor v tuje banke. Sicer pa bi te na medsebojni odgovornosti sloneče zadruge tudi od velikih bank zamogle dobiti izposojila, n. pr. banke Slavija, ali od deželne banke (Länderbank), ki izposojuje po prav nizkih obrestih kapitale, po le 5% in celo tudi po 4% pri zagotovljeni varnosti, kakoršno pa te banke imajo pri takih zadrugah, slonečih na medsebojnosti posestnikov.

Druga glavna stvar je, da ni delokrog prevelik, in da se zberó v odbor pošteni, značajni, občestovani možaki, ki poznajo ljudstvo, tako da zamorejo odločiti, kedo je osebnega kredita ali zaupanja vreden, kedo ne. Še se nahajajo tudi po naših pokrajinah rodoljubni možje in ti naj se ne odtegujejo sicer težavni, pa domovini toliko koristni nalogi, in posebno častito duhovščino drznem opominjati, da glavna duša izvrstne Št. Jakobske kmetijske posojilnice je blagi gospod župnik Knaflič. Tretji pogoj je, da se posojilnica drži pri podelitvah posebno osebnega kredita na zdatno poroštvo, to je, da so zanesljivi poroki, ker s takim ravnanjem ni se bati čisto nič medsebojne odgovornosti družabnikov, ker v slučaju zgube plačata dolg poroka „in solidum“, kar se vsikdar zgoditi more, ker se velike vsote tako nikdar na osebni kredit ne izposojujejo.

Prijatelji kmetijskega stanu, vam veljajo te moje besede, ki prihajajo iz prepričanja, da le tako bomo mogli pomoči propadajočemu kmetijskemu stanu, in z iskrenim pozivom, da stopite na delo, vas prosim, da blagovolite pismeno mi izraziti svoja mnenja in nasvete ter razpolagati čez mojo sicer revno podporo pri nadaljnji osnovi teh društev. Povše.

*) Ta našim sedanjim razmeram kaj primerni spis smo ponatisnili iz „Gospodarskega lista“. Ako bo potreba, priobčimo tudi pravila, katera je marljivi g. vodja Povše priložil svojemu sestavku. Ur.

zarjavel in potem takem slab strelvod ne postal. Dostikrat imajo taki drogi na vrhu pozlačeno kroglico, katera ima mnogo špic, kar je še bolje, ker se tako moč treska še bolj uničuje. Taka priprava, kateri pravimo strelvod v ožjem pomenu besede, varuje torej tvoje poslopje pred nasledki treska.

Ako si tu navedeno dobro razumel, razvidiš sam da so le prazne kvante, ako kdo trdi, da je sosed v nevarnosti, ako imaš ti strelvod na tvojem poslopju. Isto tako razumeš, zakaj so najbolj v nevarnosti zvoniki, zakaj je prav nevarno v ravnini pod drevom varstvo pred dežjem iskati, ako bliska in treska. Razvidiš, kako nevarno je, hišo na najvišjem mestu v okolici zidati si; razumljivo ti mora biti po tem tudi, zakaj so naše najvišje gore, kakor Triglav in Kra, od strele vse rszorane itd.

Od druge strani pa boš tudi vedel, kaj ti je v takih slučajih početi. Ako si na polji, na ravninah, išči zavetja pod grivo ali stisni se za kakšen zid in ne hodi pod drevo. Ne hodi ob hudi uri čez gole griče, hribe in višave sploh, in ako te ne zgoda v takem vremenu tam najde, hiti z vrha in vleži se v kako grapico ali za zid, ako ga najdeš. Razumeš tudi, kako pametno delajo oni, ki pustijo okoli svojega poslopja visoko drevlje rasti, tako da je drevlje višje nego streha; drevlje varuje poslopje pred vetrom in treskom, kajti drevlje je dober strelvod.

Končno priporočam vsem, posebno pa onim, katerih poslopja so najvišje stvari v okolici, da jih varujejo proti nasledkom treska s tem, da dajo na poslopja utrditi strelvodove. Z. Boldinoy.

Dopisi.

Iz Gorice, 24. nov. Poddružnica Goriške čitalnice napravila je bila prešlo nedeljo morda poslednjo besedo, ako se ji posreči, da se z novim letom prestvari v obširnije podporno društvo. V prostorni in primerno napravljene dvorani gostilnice „pri zvezdi“ zbralo se je bilo kakih 200 udov in gostov, med njimi tudi mnogo krasnega spola. Pevcev ni bilo sicer nad dvajseterko, in noben privilegirani pevovodja jim sekiric ni odločeval; vendar so pa vse točke z čudo dobro izvrševali, tako da so morali nekatere pesni ponoviti v zadovoljenje urnih podružničarjev. Pokazali so pevci svoj pogum in svojo spretnost tudi pod priprostim vodstvom čitalničnega strežaja. Hvala jim!

Deklamacija in igra, obe ste v občinstvu veliko veselja in smeha vzbudili, kakor ni bilo drugače pričakovati, ker ste bili obe v spretnih rokah. Med igralci sta brat in sestra še posebne hvale vredna, da sta prisla od zunaj mlademu društvu na pomoč. Igra: „Ni ljubosumen“ dobro razvija pojem lastnosti, ki je izražen v naslovu. Kak stavek, zlasti od začetka, pa bi se utegnil vendar nekoliko drugače zasukniti, da bi se kak Katon ne oglasil, ko bi se igra ponovila drugod.

Med 2 dobitkoma se je izsrečkala tudi lepa podoba sv. Cirila in Metoda. Oba dobitka sta se podarila društvu, ki je tako obogatelo za lep dar. Gostje so videli, da društvo napreduje, in so se zlasti razveselili, videti podružničarje vnete za domače ognjišče. Naj veselo in krepko napreduje v tej ali pa še bolje v nameravani novi obliki. Rodoljubi z veseljem spremljajo razvoj društva, in hočejo ga v lepih namerah na vse strani podpirati. Naj se ga le čvrsto oklepajo oni, katerim je v prvi vrsti v našem mestu namenjeno, in videli bodo, kaj se pravi v lastnem domu živeti sred tujih življev!

V Gorici imamo pa v novejšem času mnogokaj novega, s čimur se opazjuči pohajč ne more zelo vjemati. Še celo v šolah zatirajo stare in opravičene navade. Cesarjev in cesaričen god sta se doslej s šolskim praznikom zares praznovala. Na cesaričin god je bilo pa letos v Gorici nekoliko drugače. Kakor sem slišal, je viša naša realka ostala bila ta dan pri stari navadi. Imeli so sv. mašo, in šolska mladina se je potegla razšla domu. Na ženski pripravnišnici pa so imeli sicer tudi sv. mašo, ali po maši je bila šola, kakor po navadi. In na gimnaziji so imeli šolo, kakor druga dneve, in menda brez maše. Kolikor bi bilo soditi, so imenovane šole na enaki stopinji, in vendar se kaže v praznovanju patriotskih praznikov ravno letos neko stopnjevanje ali gradacija navzdol. Jaz že bi ne vedel, zakaj se v takó delikatnih stvarih dela razlika. Kdo moji neokretni pameti pojasni ta razloček?

Pa še bolj moderne dogodke doživi, kdor se mora sprehajati po goriških ulicah. Ravno na god presvitlice naše cesarice sem videl na mestnih zidovih velike plakate, kateri so naznanjali, da bo ta večer gledišče posebno razsvitljeno, in sicer na čast Elizabete, „imperatrice d' Austria“. To se pravi v našem jeziku, da v Gorici čutijo nekteri potrebo določevanja, kakor da bi avstrijska mesta ne poznala, komu je 19. nov. posvečen. Radi bi mi vedeli, kaj bi rekli v Italiji, ko bi se sv. Marjete dan razglašali plakati z imenom „Margherita, regina d' Italia!“ Ali smo v Gorici že tako daleč od Avstrije, da bi ne vedeli, kdo je cesarica Elizabeta! Mi se čudimo, da so tako netaktnost dovolili v Gorici. Ako je priromanim laškim igralcem neznano, kako se morajo gostje obnašati v drugi državi, naj jim razložijo drugi, kar pri nas vsako dete od zibel je pozna.

Pa kaj se bomo dalje spodbikali nad tujci, ko še domači krogi po istih zidovih svojo netaktnost razobešajo. V Gorici so 31. dec. 1880 našli nekaj tisoč Slovencev, kljub temu, da so jih mnogo drugam naklenili. Ali Slovence prezirajo celo tam, kjer nabirajo darove za humanitarne namene. Za uboge prosijo po zidovih samo v ital. in nemškem jeziku. Siromaki goriškega mesta po takem ne smejo sprejemati podpore iz slovenske roke; radovedni smo pa vendar, ali se ne sprejemajo darovi tudi iz rok Slovencev. Daleč, daleč smo že prišli v novejši dobi. Pa goriški pohajč noče danes svoje torbice preveč odvezati; pa drugo pot še kaj raztrese. Srečno!

Šempas, 23. nov. Tukajšnje starešinstvo je v seji dne 19. t. m. enoglasno sklenilo, da od novega leta naprej ne sprejme več nobene vloge, ki bi bila pisana v nemškem ali v italijanskem jeziku. Doslej so bili namreč vsi dekreti od glavarstva, kakor je že znano, pisani v bazični nemščini; slovenski dekreti so bili le bele vrane; od sodnije pa v italijauščini. Čudno se mi zdi, da v tisti dobi, ko je bil v Gorici c. kr. okr. glavar sedanji minister kupčijstva, baron Pino, so bili vsi dekreti od glavarstva pisani v slovenskem jeziku, zdaj pa so v nemškem. Ako je bilo takrat mogoče slovenski dopisovati, mislim jaz, da bi bilo tudi zdaj.

Toraj slovenski župani! vsi kakor eden, terjajte slovenske dopise od vseh uradnih, in pridružite se šempaskemu županstvu z enakim sklepom, da ne osta-

ne šempasko županstvo osamljeno; ker le v edinosti županstev dosežemo, da nam bodo uradnije dopisovale slovenski.

Kakor je bil šempaski tabor leta 1868 za Goriške Slovence to, da so se začeli zavedati svojih pravic, ravno tako naj bi sklep šempaskega starešinstva tudi vzbudil iz narodnega dremanja vsa slov. županstva, ki naj bi sklenila odločno terjati slovenske dopise.

Iz Bovca, 46. št. „Soče“ govori prav pametno besedo o istem Schulvereinu, katerega tudi mi predboro poznamo. Kar je g. goriški dopisnik „Novic“ razkril, je še prephlevno. Na dan je moral s takimi sebičnimi neznajci, ki letijo šulverajnarjem na limanice. Meneč, da bode skušal vendar kedo izmed učiteljstva one prati v „Soči“, sem molčal v 47. listu.

Lansko šolsko leto imeli smo Bovčani še trozrednico, ki se je pa razširila za četrto razred; v tem letu spremenilo se je tudi celo učiteljsko osebje. Izgubili smo šulverajnerja g. učitelja Ant. Stresa, kateremu so dohajale od omenjenega društva različne nemške bukve, katere je delil med mladež. Došlo mu je tudi kot „Ehregabe“ ravno po odhodu v Sedlo 50 gl. iskarjotskih novcev in 25 gl. pa učiteljici Župančič, ki nemščine še učila ni. Seve, vse to „auf Aurathen des Herrn Bezirksrichters.“ G. sodnik je sicer prav vljuden, in zato mu gredo tudi vrne ovčice tako rade na medene limanice. Tudi se on malo preveč briga za „vse“. Tudi Serpeničane je menda skušal šulverajnom slepiti, ali tamošnji kraj. šol. svet je drugačne barve. Kje je pa tičal naš kraj. šol. svet in voditelj, ko je omenjeni učitelj bukve razdeljeval?

Vse je mlačno in brez poguna! Učiteljstvo se ne sme gibat, ker mu preti.—Dobro še veste, Bovčani, kako težko ste prebavljali lansko leto necega učiteja prav nedolžno, misleči, da družega sposobnega dopisovalca nima Bovec. Duhovščina naša pa spi spanje pravičnega. Premalo energije, gospoda! Vi spite—sovražniki pa sejejo ljuliko. Srca menda imate slovenska, ali slana vam jih je poparila, bojite se preveč vsake sapice. Niste morda ravno Vi najbolj neodvisni? Voditelja vam manjka skoro gotovo. Čemu ste med narodom zasejani? Nimate morda Vi največega vpliva med ljudstvom?—Ne spite!

Dalje pravi 46. št. „Soče“: „Mi menimo da zarod letnih 25—50 gl., katere si mora človek še trdo zaslužiti (za nemško podučevanje,) si pravi narodni učitelj ne maže rok!“ Poznam pa tudi učitelje, ki bi se rešili prav radi take podpore, da jim le ne bi bilo treba nemščine vtepati v otročje glave. Gotov sem, da bi bilo učiteljstvo prav veselo, ko bi za vselej nečloveško trpinčenje z nemščino zginilo. Čistiti je treba pa od zgorej! Jaz menim, da je bila dolžnost g. dopisnika „Novic“ uže davno objaviti, da iste podpore dohajajo od ministerstva v našo deželo. Zato bi jaz rad videl, da bi se mi spolnila ena posebna moja želja. Le enkrat, da bi smel poslušati pri vratih naše slov. zastopnike v dežel. šol. svetu! Toda premalo bi bilo le poslušati, videl, videl bi rad, kako se kima.

Izpod Rombona, 24. nov. (Izv. dop.) Vedno ko v lepo in mило Gorico dojdem, je moje revno gorško srce prav veselo, kajti vselej imam zaznamovani v moj dnevnik par verlih dnij. Tembolj to pot, ker imel sem čast se vdeležiti ene lepe in prevzvišene svečanosti. Dne 19. t. m. bil je visoki godovnik naše premilostljive Cesarice. Drugi dan, v nedeljo 20. t. m. imelo je Veteransko društvo v Gorici v ta visoki pomen, kajti prevzvišena gospa in cesarica Elizabeta je društveni zastavi botra, posebno slovesnost, torej prevesel praznik.

Zjutraj ob 8. zbero se društveniki v ogromnem številu pred stanovanjem prečastitega vitez g. Catinelli-ja, na senškem trgu, sprejmejo krasno društveno zastavo, ter marširajo, spremljani od uniformirane in dobro vrejene Ajelske godbe, v jezuitsko cerkev, kjer se vdeležé ene sv. maše, katere se je udeležilo tudi mnogobrojnega, vernega občinstva. Med to sv. mašo avirala jo omenjena godba kaj lepo; navdušena bila je cesarska himna. Po končanem sv. opravilu poda se društvo po mestu zopet k stanovanju vrliga predsednika. Tu se prečita na Cesarico telegrafično poslane voščilo, došli visoki odgovor, ki se z občo navdušenostjo sprejme. Potem se veterani razidejo, a zvesti, da se zvečer pri slovesnem banketu zopet vidijo. Za to bili so lepi prostori v restavraciji pri Europi, ki so bili v ta namen krasno okinčani, določeni.

Ob 7. zvečer bili so omenjeni prostori uže prenapolnjeni, videlo se je razne, različne gospode. Nekaj časa po tem zaigra cesarska himna, in vse postane živahno.

To je bilo znamenje, da je došel dvorni svetovalec g. baron Rechbach, kot zastopnik visoke vlade in društva častni ud. Sedaj se prične prava navdušenost, g. pervosednik pove v daljšem, jako lepem govoru pomen večera, ter nazdravlja blagi in visoki gospi Cesarici in kraljici Elizabeti, kar navzoči z ogromnimi živoklici in Evvivi sprejmejo. Po tem švigale so pomenljive napitnice na Cesarja, Cesarico, cesarsko hišo in ljubo Avstrijo, kaj živo. Napilo se

je tudi navzočemu dvornemu svetovalcu g. bar. Rechbach-u, ta zopet napije na veteransko društvo, dalje na vrlu c. k. armado, kot naše druge veljavne moze. Gospod dvorni svetovalec napil je tudi slovenskim veteranom v slovenskem jeziku. Povdarjal je vedno zvestobo Slovencev do visocne cesarske hiše, ter ljube Avstrije, kako radi se slovenski sinovi v vsakej priliki zbirajo pod mogočno črno rumeno zastavo. Tako in nič drugače, upa, se bo vedno Slovenec ravnal ter zakliče: „Živili slovenski veterani!“ Ta hvalevredna napitnica bila je navdušeno sprejeta. In kaj ne? Slovenec je vselej ljube Avstrije vrlu sin, zanjo globoko čuti, je ponižno in zvesto vdan visoki vladarski hiši. Tako hoče pa tudi vedno, vedno ostati.

Z lepim večerom moral je biti pravi patrijot prav zadovoljen. Kot slišim, imele so v ta visoki namen tudi razne podružnice, sosebno one v Soški dolini, enake slovesnosti. Društvo veteranov se častno obnaša v naši deželi, vživa pa tudi občo simpatijo. Torej gromoviti: Živili!

V Belgradu, 14. nov. (Izv. dop.) Dolgo se Vam nisem javil, nisem bil tukaj, bom pa sedaj čestokrat oglašil se, ako bom imel kaj novega. Sedaj je precej tiho tukaj. Metropolit studira preteklost, njegov zastopnik prihodnost; železnica čaka na spomlad, dokler vijolice ne procvetó, mi čakamo pa — zimo, ali ne vsi. Kdor nima drv, ta želi še vsaj pol leta jesen.

Avstro-ogerski poslanik na kneževem dvoru nas je zapustil včeraj zjutraj, a njegov namestnik grof Khevenhüller bo prišel te dni v Belgrad iz Sofije.

Naše gledališče uže od davnej umira, pa ne more ni umreti ni ozdraveti. Čudno se bo zdelo bralcem Sočinem, da v mestu, v katerem živi čez 30.000 duš, eno edino gledališče ne more obstati. Da ste na teden samo 2 predstavi, pa je soper vse prazno. In vendar so igralci dobri, da bi se moglo marsikatero večje gledališče z njimi ponašati. Temu nasproti so pa tingtangli *) vsak večer polni. To je zelo žalostna prikažen. Knjeginja, ki je povsod pripravljena pomoči, začela je pogostejše obiskovati predstave. Posledujo nedeljo je bil veliki bal pod njenim pokroviteljstvom za to celj. Upajmo, da se bo tudi to na bolje premenilo in da bo zavod za izobraževanje kmalu polnej.

Arnavti napadajo pogostoma naše straže na meji tudi v bližnje vasi so že večkrat prodrli. Ne bo poprej miru, dokler se to pleme ne izkorení, Vreme imamo prav lepo.

Politični pregled.

Zunanji minister in minister cesarske hiše postal je Gustav Sigmund grof Kalnoky, doslej skoro dve leti poslanik v Petersburgu. Rojen 1832, pripada starčjsi rodovini moravski, ne pa mlajši, ki se nahaja na Ogerskem. O njem se ne vé veliko; v obče pa se misli, da bo hodil pot Haymerlejevo. Vendar pa ga ruske novine posebno pozdravljajo, in je to znameuje, da se Avstrija Rusiji bliža.

V gosposko zbornico je izvoljenih 14 novih udov, kateri bodo vsi glasovali v avtonomističnem zmislu. Zdaj imajo avtonomisti večino v tej zbornici. — Gosposka zbornica zdaj mirno deluje in sklepa, s čemur se je v zadnji sesiji obotavljala.

Delegacije so tudi mirno izvršile svoje delo. V drž. zboru se je nemško nacionalna stranka po toliko in toliko prekrstitvah spravila v „vereinigte Linke“ (združena levica). Doslej pa niso še popolnem združeni; vendar imajo namen in trdno upanje, da vržejo Taaffeja. Nekoliko povoda jim je dala desnica, kjer so iz desnega središča ali Hohenwartovega kluba nekateri Nemci izstopili in svoj klub napravili z imenom „središčni klub“. V tem klubu sedé takó imenovani klerikalci, ki neki hočejo posebe povdarjati katoliške interese. V resnici pa sta hoteli mlada kneza Liechtensteina načelnika postati in takó Hohenwarta spodkopati, ker Hohenwartov klub je vendar doslej vedno glasoval z udi sedanjega središčnega kluba. Ta novi katoliški klub je torej brezpotreben, in je žalostno, da ga smešijo liberalci, in da se morajo po pravici jeziti avtonomisti nad tem nepremišljenim korakom. Sicer pa bo moral hoditi novi klub z ostalo desnico, ako hoče kaj doseči; drugače bo ravno on škodoval katoliškim interesom. Tolažljivo je, da so Tirolci razun 2 vsi ostali v Hohenwartovem klubu. V poslednjem so zdaj

*) To je žalostno indirektno spričavalo, da se pri Vas začne širiti z modernimi spremembami tudi kužni duh judovskega socializma. Ured.

Slovenci, Dalmatinci in Tirolci, v vsem 40 poslancev, novi klub pa šteje doslej samo 24 udov.

Na Dunaji zboruje tudi več tisoč obrtnikov in sklepajo o tem, kaj bi naj državni zbor storil, da bi jim se znanprej bolje godilo, kajti od liberalcev zmišljena obrtnijska svoboda jih stiskava ravno tako, kakor kmete svobodno trganje posestev, svobodno ženitovanje itd.

V Dalmaciji hoče vlada energično postopati proti Krivosijancem. V resnici pa ni tu tolike nevarnosti, kakor so irredentovski in južovski listi pisali, ki bi radi tudi s tem sedanjo vlado vrgli.

Z Moravskega poročajo, da se ustanovljajo schulvereinci, kjer je le kak izraclit. Na Nemškem pa se je v Berlinu ustanovil „obči nemški schulverein“, ki ima nalogo nemško kulturo prinašati tudi v ogerske dežele, in pridno se za to denar nabira — v Prusiji.

Ogerski bivši poslanec stari Gyczy nasvetuje še več indirektnega davka, da se pokrijejo od Magjarov strašno na visoko vgnani državni potroski; to je slaba tolažba za itak uže obložene ogerske davkoplalce. V nekaterih krajih Ogerske trpijo ljudje uže glad, posebno pri Rumunih. Na Slovake iz nova pritiskajo s pomagjarovanjem; srbski narodnjaki so pri volitvah za cerkveni zbor v Karlovcih zmagali. Imajo 35 poslancev, magjaroni pa samo 15; magjaronski škof Angyelič goovo ne bode patrijarh.

V nemškem drž. zboru sta izvoljena predsednik in podpredsednik iz srede konservativcev — velik udarec liberalcem. Bismarck hoče prodreti s svojimi gospodarskimi predlog. po vsaki poti, in hoče moči drž. zbora porabiti, kakor se mu ponujajo.

Na Francoskem se bo kmalu pokazalo, kak državnik je Gambetta. Njegovi ministri so vsi bolj ali manj politične ničle, Gambetta pa hoče zastopati tudi zunanjo politiko.

Italija je razdejana v strankah, ki imajo med seboj tudi močne republikance. Zlasti ti so razkačeni nad kraljem, da je sprejel polkovništvo polka iz avstrijske armade. Na rimskih zidovih se vidijo vsako jutro plakati, ki zahtevajo Trst in Trident.

Rusija ne vidi rada, da se Srbija Avstriji približuje; Rusi zahtevajo, da bi knez Milan pteklical ukaz, vsled katerega se je metropolit Mihajl odstavil.

Domače stvari.

Goriška čitalnica ima od 1. nov. t. l. novo stanovanje z lepimi prostori v I. nadstropji hiše pl. Stabile na Travniku. Čitalnica, ki je vsled preselitve na najlepšem kraju v središči mesta, hoče ustrezati društvenikom ne samo s časopisi, katerih ima naročenih 30 v raznih jezikih, ampak tudi z mnogimi sobami, v katerih se udje utegnejo posebe pogovarjati ali kratkočasiti: z bljardom, igro itd. Odkar ima čitalnica novi dom, ji je pristopilo tudi že lepo število novih udov, in želeli je, da se zdaj slovenska inteligenca zares združi, in se ji pridružijo tudi drugi Slovani, v Gorici bivajoči.

Gorica ima mnogo društev ali malo pravega življenja, ker se naobraženi svet preveč kroji po narodnostih in — stanovih. Goriška čitalnica nima enostranskih pravil in načel, ki bi zaradi omejenosti izključevala kako vrsto omikancev. Za ta del bi ne smel gospodovati med Slovenci goriškega mesta separatizem ali partikularizem; take pristranosti niso tu na svojem mestu, in domači stvari ne škodujejo samo v mestu, ampak tudi na kmetih, kjer bi se rodoljubi radi obnašali po zgledih mestnih načelnikov. Ali zgledev mnogoteri — ne kažejo!

Starešinstvo goriškega mesta je potrdilo proračun za l. 1882. Stroškov je prevdarjenih 179 tisoč gl., dohodki pa bodo znašali okoli 170 tisoč gl.; primanjkljaj od 9000 gl. se pokrije brez posojila.

V mestni šolski svet goriški je izvolilo starešinstvo dr. Maurovich-a in dr. Vinci-a. V mestni učiteljski konferenciji pa, ki je bila tu 12. t. m., so izvolili učitelji za svojega zastopnika v istem svetu voditelja deške mestne šole g. Ippavitz-a. Omenjena učiteljska konferencija, katere se je udeležilo okoli 40 učiteljev in učiteljic, obravnavala je med drugim tudi vprašanje, kako naj bi se učenci tudi zunaj šole nadzorovali in kako naj bi se upivalo na stariše. To je pristavlja g. dopisnik „Novic“, sosebno v našem mestu živa potreba.

Mil. škof Dobrila. Upanje, katero smo zastran visocega bolnika zadnjič izrekli, bilo je prazno. Iznova ga je napadla huda bolezen, in odsihmal silno trpi ter od dne do dne slabi. „Ed.“

Tržaško veteransko društvo ima uže nad 4500 udov in spada med najdelavnejša v Avstriji. Priskrbelo si je tudi lastno godbo, katera obsega okoli 50 izurjenih godcev. Slovincem je izdalo pravila v slovenskem jeziku in bo z njimi vse v domačem jeziku obravnavalo.

Dr. Janez Bleiweis obolel. Vse mesto je te dni pretresla strašna novica, da je g. dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški nevarno zbolel. Res je bila plemenitega gospoda hudo prijel bolezen, pa danes moremo povedati veselo novico, da mu je odleglo in da je najboljšo upanje, da nam milostljivi Bog to drago in domovini nenadomestljivo življenje ohrani še dolgo dolgo let. „Nov.“

Imenovanje. Vrli narodnjak, g. dr. Stanislav Stergar je imenovan sanitetnim asistentom pri okrajnem glavarstvu v Logatci.

Dolenjska železnica. C. k. trgovinsko ministerstvo je dalo ravnateljstvu knez Auerspergovih graščin in inženirju Josipu vitezu Wenuschu dovoljenje k tehničnim pripravljajočim delom za lokalno železnico iz Ljubljane v Novomestju.

Vabilo. Znanstveno društvo „Slovenska Matica v Ljubljani“, kateri „je namen, slovenskemu narodu pripomoči do prave omike s tem, da primerne knjige v slovenskem jeziku na svitlo daje ali vsaj podpira da se izdadé“, vabi najljudneje vse p. n. rodoljube, ki želijo letošnje knjige prijeti lu v letošnjem imeniku društvenikov slovenske Matice natisnjeni biti, pa še niso poslali ustanovnine ali letnine, da jo pošljejo do 15. decembra 1881. „Nov.“

„Die Slovenen“. Takó se imenuje knjiga, katera je prišla zdaj na svetlo y založbi g. Karola Prochaska. Spisal jo je g. Josip Šuman, prof. na akademičnem gimnaziju dunajskem, Slovincem znan kot vrl rodoljub in tudi domač pisatelj. Knjiga, ki obseza 184 strani, je tiskana v veliki osmerki na nenavadno modnem in lepem papirju, in stane 1 gl. 80 kr. Razgovor o tej knjigi prinese tudi „Soča“.

Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji, zove se knjiga, katero je za gimnazijalno, realno in sploh odrastlo mladino spisal pokojni Anton Lesar. To knjigo sta v drugem popravljenim natisu in pod potrijlom visokočastitega ljubljanskega škofijstva ravnokar tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayer in Fed. Bamberg v Ljubljani. Oblika in tisk sta lična, jezik pravilen in brez tiskovnih pomot. Ta knjižica se dobiva pri založnikih po 1 gl.

Predsedništvo c. kr. kmet. društva v Gorici izrazi svojo najodkritosrčnejšo zahvalo vsem gospodom županom in čestiti duhovščini, kateri so z oznanilom in priporočilom na planem in v cerkvi zdatno pripomogli, da se je ljudstvo v ogromnem številu vdeleževalo predavanj o filokseri, katere je izvrševal g. A. Štrekelj v tekočem letu po naši deželi.

Na srbske srečke opozarjamo čč. naše bralce v denšnjem listu.

Javna zahvala.

Podpisani si šteje v dolžnost, javno izreči najtoplejšo zahvalo velečastitemu g. dr. Andreju Lisjaku, občinskemu zdravniku v Kanalu, ki je pretekli mesec v temni noči, v tem ko je bliskalo in grmelo in iz neba lilo, kot da bi se bil oblak utrgal, z menoj tri ure daleč v hribe peš šel, ter mi uže več danj na porodu ležečo ženo, ki je bila z vsem previdena in na smrt pripravljena, še v zadnjem času srečno rešil s težko operacijo, ki o njegovej spretnosti in učenosti dovolj govori. Bog plati g. dr. Andreju Lisjaku to zaslužno njega delo in ga nam še mnogo let ohrani v pomoč bolnikom in v čast kanalskemu okraju. Na Srednjem, 15. nov. 1881.

STEFAN DUGAR.

Božjast ozdravlja pismeno specialni zdravnik dr. Killisch v Draždanih (Dresden, Sachsen) Za velike vspehe (8000) velike medalje znaust. društ. v Parizu.

Pattison-ova vata za protin

najboljši lek zoper

protin in revmatizem

vsakotese vrste, kakor: bolečine v obrazu, prsih, vratu in zobeh, protin v glavi rokah in nogah, trgauje po udih, bolest v hrbtu in ledjah.

V zavrtkih po 70 kr., polovica 40 kr. G. Cristofolotti, lekarnica pri črnem medvedu v Gorici na Travniku pri Škofiji.

Francosko žganje s soljo

(Eau de vie de France) Franzbranntwein mit Salz
napravil pod nadzoratom po izvornem predpisu
iznajdnika Viljema Lee-ja.

C. CRISTOFOLETTI.

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brž, prej
kot katero drugo, proti zunanjemu in notranjemu vnetju, o-
peklinam in speklinam, proti novim napadom, nehuhi, rakom,
dristi, natoku krvi v glavo za obvarovanje zobov, proti otiski,
dissenteriji, bolečinam, na obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žili,

mrzlici, ozebkom, putili, neprebavnosti, bolečinam na jetrih,
na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnemu in mušičnemu,
skrnjaku, kurdeju, žovam in omotici.

Veliko spričeval imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstne-
ga zdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnem ozdravil prste
na rokah s francoskim žganjem in soljo.

G. Senitsky, c. k. finančni komisar l. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel naj-
boljše vspehe, za katere se vam neskočno zahvaljujem.

Alojz Klobočar, župnik in dekan v pokoji.

Prodaja se v izvornih boteljkah po 40 kr. samo pri G.
Cristofoletti-ji, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici
na Travniku 14. pri Škofiji.

Št. 6240. Š. S.

Razpis službe

za učiteljsko službo III. plačilne vrste na ljud-
ski šoli v Veprincu v hrvaškem učnem jeziku
in učiteljice III. plačilne vrste na ljudski šoli v
Jelšanah v slovenskem učnem jeziku z dohodki
po deželni postavi 3. novembra 1874 in 10.
decembra 1878.

Postavno dokumentirane prošnje se imajo
vložiti po predpisanem potu v 4 tednih pri c.
k. okrajnem šolskem svetu na Voloskem.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
Volosko, 19. novembra 1881.

Uže dné 12. decembra!
Zrebanj v letu. Drugo izžrebanje 3% kneževskih
obresti v zlatu.

S R B S K I H S R E Č K

od leta 1881 à 100 frankov v zlatu.

Vsako leto pet izžrebanj

14. januarija, 14. marca, 14. junija, 14. avgusta in 14. nov.

Vsokratni glavni dobitek

frankov **100.000** v zlatu

Najmanjši dobitek 100 frankov v zlatu.

Dobitki in obresti se izplačujejo na Dunaji, v Pešti, v mnogih provincijalnih mestih, kakor tudi
v skoro vseh evropskih glavnih mestih brez vsakaterega odbitka.

Za točno izplačitev jamči kneževska srbska vlada.

SREČKA DAJE 3% OBRESTI V ZLATU

Srbske srečke proti kasi à 46 gl. poleg 50 kr. kuponskih obrestij.

Prejemni listi

vplačujejo se v mesečnih le po 3 gl.
in z ostalim obrokom 4 gl.

Kupec si pridobi uže z vplačitvijo samo gold. 3
takoј samosvoje in nerazdeljene pravice do igranja.

Pri 1. žrebanji 12. novembra 3% kneževskih srbskih srečk bili so glavni dobitki frankov
100.000, 10.000 in 4000 v zlatu dobljeni med srečkami, ki jih je prodala naša hiša, in
zeló kulantno eskomptirani.

Prihodnje izžrebanje uže 12. decembra, 14. jan. in 14. marca.

Torej trikratno izžrebanje v teku prihodnjih štirih mesecev.

Wechslergeschäft der Administration des

WIEN, Wollzeile 10 und 13. „MERKUR“ C. Chon, Wollzeile 10 und 13.

Najceneje se kupujejo JANTARJEVE CEVKE,

strgane, ne vliste

v podpisani tovarniški zalogi po teh nizkih cenah:

Za smodke v krasnih okvirjih:

St. I, 12 centm. dolge gl. 5.—
" II, 10 " " " 4.—
" III, 9 " " " 3.—
" IV, 8 " " " 2.50
" V, 7 " " " 2.—
" VI, 6 " " " 1.80

Za tenke smodke v krasnih okvirjih:

St. I, 10 centm. dolge gl. 3.—
" II, 9 " " " 2.50
" III, 8 " " " 2.—
" IV, 7 " " " 1.50
" V, 6 " " " 1.—

S temi izredno nizkimi cenami upam ničvredne in zdravju škodljive imitacije
do celega zatreti in ime naravnemu jantarju rešiti; nobena imitacija nima le trohice
jantarja v sebi, ampak so iz Copala, prodajajo pa se za vliste jantarjeve cevke. —
To pa je sleparija, ker vlitih jantarjevih cevk še ni ne.

Cevke iz morske pene

prave, v krasnih okvirjih, valjarske oblike.

Za smodke:

Štev. I, 13 centm. dolge gold. 3.50
" II, 12 " " " 2.50
" III, 10 " " " 2.—
" IV, 9 " " " 1.50
" V, 8 " " " 1.25

Za tenke smodke:

Štev. I, 13 centm. dolge gold. 2.—
" II, 12 " " " 1.75
" III, 10 " " " 1.50
" IV, 9 " " " 1.25
" V, 8 " " " 1.—

Kar ne ugaja, radi zamenjamó, ali pa denar povrnemo. Prodajalcem odstopke.
— Razpošiljamo proti gotovini ali pa povzetju.

W. HENN in Wien, X. Dampfgasse N. II.

NAJBOLJA IN NAJCENEJA

OBLEKA ZA GOSPODE,

dečke in otroke, suknje za gospé,
waterproof in vimaki plašči (dolmani)
dobivajo se zmerom v največem izboru
pri
IG. STEINER-JI V GORICI
poleg škofijske palače.

Ondi tudi vseh vrst obleka za p.
n. duhovščino, raznovrstne naprave, ka-
kor plašči za dež, katerih voda ne pre-
moči, najboljši izdelek, gomaše, popotni
kožuhi, lovske suknje, muži za dame, po-
potne kape itd.

Naročbe se po meri takoj in elegantno
izvršujejo.

Muštri franko, kdor jih želi.

Glavni dobitek ev. 400.000 mark ali 500.000 lir v zlatu.	Naznanilo sreče.	Dobitki garantuje država.
--	---------------------	---------------------------------

Vabilo k udeležitvi dobitnih šans ob velikem izsrečkanji
dobitkov, garantovanih od hamburške države, in se mora
dobiti

mark 9 milijonov in 100.000.

V teh ugodnih srečkanjih, ki obsegajo po pregledu, samo
100.000 lozov, pridejo na vrsto ti-le dobitki:

Glavni dobitek ev. 400.000 drž. mark.

1 dobit. à mark 250.000	55 dobitkov à mark 5000
1 dobit. à mark 150.000	5 dobitkov à mark 4000
1 dobit. à mark 100.000	109 dobitkov à mark 3000
1 dobit. à mark 60.000	212 dobitkov à mark 2000
1 dobit. à mark 50.000	10 dobitkov à mark 1500
2 dobit. à mark 40.000	2 dobitkov à mark 1200
3 dobit. à mark 30.000	533 dobitkov à mark 1000
1 dobit. à mark 25.000	1074 dobitkov à mark 500
4 dobit. à mark 20.000	100 dobitkov à mark 300
7 dobit. à mark 15.000	49 dobitkov à mark 250
1 dobit. à mark 12.000	60 dobitkov à mark 200
23 dobit. à mark 10.000	100 dobitkov à mark 150
3 dobit. à mark 8.000	29115 dobitkov à mark 138
3 dobit. à mark 6.000	itd. itd. v vsem 50.800 dobitk.,

ki izidejo v 7 delih v nekoliko mesecih.

Prvo izsrečkanje je uradno odločeno
14 in 15 decembra t. 1.

cel izvorni loz stane samo gold. 3.50
pol " " " " " 1.75
četrt " " " " " .88

in jaz razpošiljam te od države garantovane loze (na pro-
mese) tudi v naj daljše kraje proti vpošiljavi v goto-
vini, najprikladniše v frankovanih pismih. Vsak udelež-
nec dobi od mene zastoj z izvornim lozom tudi izvorni
pregled, preskrbljen s pečatom državnim in neposredno po
izsrečkanji uradno razkazalo, in ni treba za to prazati.

Izplačba in pošiljatev dobljenih zneskov
iz vršuje naravnost in naglo udeležencem in v največi tajnosti.
Vsakotero prazanje naj se napravi po pošti ali s
frankovanim pismom.

Oni, ki se hočejo udeležiti sreče, naj se za to pot
oglasé v popolnem zaupanji pod naslovom:

Samuel Heckscher senr.,
Bank- & Wechselhaus, Hamburg.